

Kiek ins nao bove

Jef Bartelet, VMG

www.maastrichtsegevelstenen.nl
vmg@maastrichtsegevelstenen.nl

Groene mannetjes

Hoewel bij oude gevelstenen zelden bekend is waarom voor een bepaalde naam of afbeelding gekozen is, laat de afbeelding meestal niet veel aan de fantasie over. IN DE GROENE STAADELER van Hoogbrugstraat 74 is echter voor velen denklijk wel een groot raadsel.

Om een gokje te wagen ....

Die vreemde kop. De Engelsen noemen dat een 'greenman', een gezicht met bladeren en takken uit mond, neus of oren. Je vindt hem in vele culturen en alle tijden over de gehele wereld en staat voor de levenskracht van de natuur, voor natuurverbondenheid. Groen is een vaak gebruikt woord voor jong, fris, nieuw. Stadelor of Staedler of... vele andere schrijfwijzen betekent niets anders dan 'stedeling'. In feite zou er dus 'de nieuwe stedeling' gelezen kunnen worden. Geplaatst door iemand van elders die daar als nieuwe stadsbewoner is komen wonen en dat metaforisch in afbeelding en onderschrift heeft laten vastleggen?

Vermoedelijk is het ornamentale kopje van Hondstraat 13 (en dat van Kapoenstraat 4) ook geïnspireerd op de 'greenman' en wat in Engeland 'Jack in the green' wordt genoemd, staat hier bij ons bekend als 'de wildeman' met vaak eikenloof om de heupen en dat zou ook kunnen verklaren waarom de wildemanskop van Markt 67 (en oorspronkelijk van het Generaalshuis op het Vrijthof) getooid is met een coupe soleil van bladeren.

Wel niet van Mars, maar allemaal groene mannetjes?

